

"Conquerir o morir, venent la vida cara" profecia de seguir Jesús avui per la Companyia de Santa Teresa.

**"Vivint en unitat i harmonia i estant al costat dels pobres
són signes profètics del Regne i un mitjà per promoure els
interessos de Jesús."**

Constitucions STJ, ART. 18

INTRODUCCIÓ

En aquest document, intentarem reflexionar sobre les implicacions profètiques de seguir Jesús a la Companyia de Santa Teresa. Veurem com, des del principi, la Companyia va haver d'afrontar allò que el nostre Pare anomenava «**contradicció del bé**».

Al llarg del camí, aquestes contradiccions han estat de vegades directament confrontacionals amb el mal d'aquest món, especialment quan la Companyia ha participat en la defensa de la vida en totes les seves formes. La pregunta que ens fem, i per a la qual demanem llum al Senyor per respondre, és: **què significa per a nosaltres, les germanes teresianes d'avui, "vendre cara la vida" en un món on la vida està contínuament amenaçada?**

PREPAREM EL COR

Per a aquesta primera part, revivim (ho repassem de nou en el nostre cor) la lletra de l'himne de la Companyia de Santa Teresa. Us convidem a cadascú de vosaltres a llegir i rellegir en silenci (esperem que durant un moment de pregària personal) aquest himne que sempre cantem en ocasions molt solemnes. Què ens diuen aquestes paraules avui?

Totes nosaltres que lluitem
Sota les banderes
De Rei Jesús i Teresa
Lluitem, no dormim
Perquè no hi ha pau a la terra.

Oferim-nos de veritat
Per morir per Crist, tots nosaltres
I al casament celestial
Sigues el primer a estimar.
Seguim aquests estendards
Perquè Crist va davant nostre.

No tinguis por, no dormis
Perquè no hi ha pau a la terra.

Que no hi hagi covards,
Venguem cares les nostres vides
Perquè ningú no la pot protegir millor
Que aquell que la dona per perduda.
Perquè Jesús és el nostre guia
I el premi en aquesta guerra
No dormis més, no tinguis por més
Crist regnarà a la terra.

Morir, morir per Crist,
Per pregar, per treballar per Crist.
Lluitar, reinar, lluitar per reinar per Crist
Morir, resar, lluitar, reinar amb Crist
Tots, tots, tots, tots, tots.

I al banquet celestial,
Sigues el primer a estimar,
Seguim aquests estendards,
Perquè Crist va davant nostre!

No tingueu por, no dormiu
No dormis, perquè no hi ha pau a
la terra
No tingueu por, no dormiu
No dormiu, perquè no hi ha pau
a la terra

DEL LLIBRE "RETORN A LES FONTS"

Tres anys després de la fundació de la Societat, l'agost de 1879, Enric d'Ossó va publicar un article a la Revista Teresiana titulat «Santa Teresa de Jesús als seus devots». Va ser una proposta vocacional dinàmica i atractiva per a dones joves, feta per la mateixa Teresa, que va inspirar la Companyia, la qual presenta sota una imatge militar, amb tot el radicalisme evangèlic i el foc apostòlic que caracteritza la Santa. És la «Companyia escollida o preferida, disposada a volar a la línia de front, al lloc del perill, per defensar el seu rei i la seva bandera», i que respon al «Pla General de Conquesta» de la Santa. Està formada per la gent més treballadora i experimentada en la batalla, que busca distingir-se en la seva feina i recompenses, i el seu lema és: CONQUERIR O MORIR, venent les seves vides carament.

Què significava aquest lema per a les Fundadores i per a la primera generació de germanes, i quin significat pot tenir per a la Companyia de Santa Teresa de Jesús al segle XXI?

(Tornar a les fonts, Carmen Melchor, 161)

ENS TROBEM

Decorem la sala d'actes amb alguns dels símbols de la Companyia: la bandera, l'escut, els colors... Es pot col·locar un cartell amb el "lema" que estem tractant en aquest document: "Conquerir o morir, venent cares les nostres vides".

Cançó d'obertura: Tots nosaltres que lluitem

COMPARTIM LES NOSTRES HISTÒRIES

Tant si la comunitat ha tingut temps per a la reflexió personal com si ho està fent ara, us convidem a compartir:

1. Quina frase, vers o paraula del nostre «Himne de la Companyia» m'ha ressonat amb més força ara que el llegeixo en el context de la celebració dels 150 anys de la nostra fundació?

1. Com podem entendre avui la invitació del Fundador a «vendre cares les nostres vides» en els contextos on la Societat és present i la crida del 18è Capítol General que ens compromet a «tenir cura de la vida amenaçada, especialment de les persones excloses, desplaçades i migrants»? (Doc. Conclusiu XVIII Capítol General, pàg. 14)?

II: : Dediquem un temps de qualitat a deixar que les paraules que hem compartit assentint. (Podem posar música instrumental de fons mentre deixem que les paraules ressonin dins nostre).

III: Llegim alguns d'aquests textos que reflecteixen com la Companyia de Santa Teresa, des dels seus inicis, ha hagut de ser «una obra de lluita». Els contrastem amb altres textos que ens parlen de la naturalesa profètica de la VR avui dia.

Des de 1878, la Companyia ha viscut moments de veritable lluita i persecució. La seva Fundadora en parla a les germanes i amics i també a la revista Teresiana. Escriu a les germanes animant-les a viure els moments de lluita amb un esperit de fe, amb un esperit teresià. Tenim testimonis abundants de 1878, que va ser el primer any de persecució:

Des de Falset, a Teresa Plá

He rebut aquesta carta del nostre bisbe. Em diu textualment: «Que la Companyia es prepari per a la persecució. Us beneixo.» Així que ara ja ho sabeu per una font autoritzada: la persecució serà la nostra herència, prepareu-vos [...]. Preparem-nos, o més aviat, visquem ja preparats per a la persecució. Us ho he dit moltes vegades: la Companyia, com el seu nom indica, és una obra de lluita, de combat, de persecució, perquè és una obra de triomf, de major glòria per a Déu, de conquesta. És essencial que lluiti i guanyi amb la gràcia de Déu. Per tant, els qui són tímids i porucs no hi seran adients. Alegrar-vos, doncs, d'aquesta advertència o predicció del nostre prelat, recordant que la més perfecta de les benaurances de l'Evangeli de Mateu () és la dels qui pateixen persecució per la justícia. (Falset 17/11/78, Publicada a Mèxic, l'original és a AGSTJ).

"L'actitud profètica no consisteix principalment a dir certes coses (denunciar, protestar, etc.), sinó a viure de tal manera que la nostra pròpia vida esdevingui una protesta i una denúncia" (José Ma. Castillo, El futur de la vida religiosa. Dels orígens a la crisi actual. Editorial Trota, 2003, pg. 90)

La vida religiosa compleix la seva missió profètica en la societat quan posa en pràctica què és la veritable humanitat. El procés d'humanització consisteix precisament en aquesta obertura a la dimensió absoluta i transcendental que constitueix la vocació última de l'ésser humà. La vida religiosa ha de fer aflorar aquells valors suprems que mostren la meta plenament humana. Però aquest testimoniatge a la humanitat no es pot donar en les circumstàncies històriques actuals si no és contracultural, si no denuncia i s'oposa a tot allò que és inhumà en les cultures. En aquest sentit, és absolutament cert que la proclamació o el testimoniatge profètic implica implícitament la denúncia o l'oposició al sistema. Però hem de continuar preguntant-nos si la vida religiosa està complint aquesta missió profètica en la societat actual... Té la vida religiosa alguna cosa més a aportar als valors o contra-valors, a les experiències de la cultura moderna i postmoderna? Sap i experimenta la vida religiosa actual altres fonts de ser, de bondat, de bellesa, de plaer... diferents de les quals beu la cultura liberal i neoliberal? És la vida religiosa realment una experta en humanitat?(Felicíssim Martínez, Situació actual i desafiaments de la vida religiosa, Frontera Hegian n° 44, pg. 42 i 43)

IV: Un cop hem llegit els textos, tenim una altra ronda de conversa espiritual, compartint les nostres reflexions. Algunes preguntes ens poden ajudar:

- Després d'escoltar-nos mútuament i de llegir els textos, quines invitacions contenen les paraules del Fundador per a la Companyia en aquest moment de les nostres vides? "En cada exèrcit ben organitzat, filla meva, sempre hi ha una companyia escollida o preferida... a punt per volar cap a la línia del front, al lloc del perill, per defensar el seu rei i la seva bandera. Està formada per la gent més treballadora i experimentada en la batalla, aquells que cerquen distingir-se en la seva tasca i en la recompensa, ja que el seu lema és: Victòria o mort, venent les nostres vides carament." (EEO III, 801)

- Com ha viscut el STJ a la nostra província el seu compromís profètic? Hem patit les conseqüències per la nostra postura en defensa de la vida, per estar al costat dels més vulnerables o per intentar humanitzar la realitat en la qual estem inserits?

TANCAMENT ORANT

Ara que hem compartit, estem a punt de cloure aquesta reunió demanant la GRÀCIA per ser coherents amb el nostre compromís profètic. Donem gràcies per les vides de tantes germanes en tres continents que han donat la seva vida en realitats de sofriment, essent agents de transformació allà on fossin enviades. I donem gràcies i preguem per aquelles germanes de diferents països que han de fer front diàriament a la persecució, la repressió i les amenaces de tota mena perquè es posen al costat de la justícia, la defensa de la vida, la construcció d'una ciutadania global i l'opció pels més pobres, vulnerables i marginats d'aquest món. (Ens unim a les pregàries i peticions d'aquells que desitgin expressar-les en veu alta en aquest moment).

Cant final: Parla'ns

TEXTOS PER A UNA REFLEXIÓ MÉS PROFUNDA

Per aprofundir una mica més en el significat profètic de l'STJ, alguns textos ens poden ajudar a resar personalment o en un moment de pregària comunitària.

Des dels orígens de la STJ, la contradicció era present i va forjar l'esperit d'aquelles primeres germanes que han estat el fonament de les que han vingut després al llarg d'aquests anys d'història. Llegim un dels testimonis relacionats amb el «plet»:

Pres de l'I Volum, tom 1, Història de Companyia (pg. 402-403)

El bisbe les va amenaçar d'excomunió. Les advertències del bisbe, i específicament aquesta situació, es van repetir diverses vegades abans i després que s'apliqués l'interdicte el 17 de març, i l'escena es va registrar al diari de la casa. A mitja matí, el secretari del bisbe i el notari en cap de la diòcesi van notificar a la comunitat, reunida a la sala d'estar, que la casa estava sota entredit i van lliurar el certificat corresponent a Saturnina Jassá en absència d'Enric d' Ossó.

Tanmateix, el diari de la casa registra que Ossó hi era. Les germanes van escoltar amb calma i coratge mentre els comunicaven que el seu període de noviciat quedava anul·lat, que no es podia celebrar la missa, ni les novícies podien professar els vots, i que si no s'acomplien aquestes mesures, la pena seria l'excomunió.

A les 11 del matí d'avui, va arribar el secretari del Més Reverend Bisbe d'aquesta ciutat de Tortosa, acompanyat pel senyor José María Quinzá, notari en cap. Tota la comunitat es va reunir a la sala de recepció i, per ordre de Sa Excel·lència el Bisbe, va anunciar en poques paraules que li havien encarregat de reunir la comunitat a l'oratori o a una altra sala i llegir-los la notificació decretada pel vicari general pel que fa a la nostra casa del col·legi. Va llegir la notificació en veu alta i, a partir d'aquell moment, la nostra casa va quedar sota interdi.

Malgrat la sensibilitat de la notícia, totes les germanes, seguint l'exemple de les seves superiors, van escoltar amb calma i, després de la lectura, es van retirar a l'oratori per donar gràcies a Jesús i a la seva Teresa per haver-se dignat a visitar-les la vigília del dia de Sant Josep amb aquesta tasca. Poc després, les nostres superiors ens van donar una estona de llibertat, i llavors es van expressar les mostres més afectuoses d'amor pel nostre Pare i Superior. La tarda es va dedicar a fer companyia al Senyor i, al vespre, fins a les 11 h, tota la comunitat de l' estava a l'oratori. «El nostre Pare i la nostra Superiora General han marxat» (Diari de Tortosa, 17 de març de 1884).

“SIGUEU FIELS A LA GRÀCIA DE LA VOCACIÓ”

Del pla d'estudis, escrits E.O.

Què hem de fer, doncs, em preguntareu? No hauríem de moure'ns del nostre port segur? No, filles meves en Jesús i la seva Teresa, aquesta no és la vostra missió.

Déu abomina la pau d'aquells a qui ha cridat a la guerra.

Déu aborreix el repòs d'aquells a qui ha cridat a treballar.

Déu aborreix la quietud d'aquells a qui ha cridat a la moviment.

No tingueu por dels pirates que travessen aquest mar, ni de les nombroses bancarelles i esculls perillosos que hi ha a dins, perquè guiades per la vostra Mare i Mestra experimentada, Teresa de Jesús, i protegides per la gràcia del Cel, la gràcia de la vostra vocació, en sortireu victorioses de tot... Què hi ha, doncs, a témer? On és el perill? Us ho diré. Només una cosa és perillosa, i és no respondre a la gràcia, la resistència a la gràcia, en una paraula, la negligència voluntària en no complir el vostre deure... Aquest és el perill, el perill més gran, l'únic perill.

Sigueu fidels, doncs, a la gràcia de la vostra vocació i no tingueu por de res; perquè si Déu us ha cridat a salvar l'ànima vostra salvant els altres a través de l'apostolat de l'ensenyament, Déu, que és fidel en les seves promeses i veritable en les seves obres, us donarà la gràcia que necessiteu per complir la vostra missió. (EE.O. II, pg 260)

"Reforma" o "alternativa"?

Hi ha situacions a la vida en què les solucions reformistes no són adequades. Són situacions en què queda clar que només les solucions alternatives són efectives... Aquesta va ser una de les coses que Jesús de Natzaret va veure amb més claredat en la situació específica del seu poble i de la seva religió en aquell moment concret. Per això Jesús no va intentar reformar la religió d'Israel, les seves lleis, els seus costums, la seva ètica i les seves institucions. Jesús va veure que la solució havia de ser una alternativa al sistema establert en el seu poble, la seva cultura i la seva societat. I aquest és l'Evangeli del regne: l'alternativa al sistema establert. (José Ma. Castell, 186)

Del Camí de Perfecció, capítol 23, 4:

L'altra cosa és —i això és molt rellevant— que lluita amb més esperit. Sap que, passi el que passi, no ha de fer marxa enrere. És com algú que està en batalla, que sap que si és derrotat, no li estalviaran la vida, i que, com que ha de morir en la batalla, ha de morir després; lluita amb més determinació i vol vendre cara la seva vida —com se sol dir— i no té tanta por dels cops, perquè avança amb allò que li importa, la victòria, i la seva vida depèn de guanyar.